501: Hul' Yoluyla Ayrılan Kadının İddeti

Ömer Faruk

17 Tem, 2020

https://ilimvecihat.com

SORU

es-Selamu aleykum ve rahmetullahi ve berekatuhu. Hocam eğer kadın talak talep etmişse iddet beklemeli mi? Kadın talak talep etmişse iddeti bir aydır ve bir aydan sonra dışarıya falan çıkabilir diye söyleniyor. Bu ne kadar sahih? Şimdiden Allah razı olsun.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve berakatuh.

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

"Eğer kadın talak talep etmişse" derken Hul' yoluyla ayrılmayı kastediyorsunuz ve bunun iddetinin ne kadar olduğunu soruyorsunuz.

Evvela kısaca hul''dan söz edelim; Hul': Kadının, kocasına vereceği karşılıklı rızayla belirlenmiş bir bedel karşılığında ayrılmasıdır. Kadının vereceği bedelin belli bir sınırı olmayıp, kocasının kendisine verdiği mehrin hepsini iade etmesi ile veyahut mehirden daha az ya da daha fazlasını vermesi ile de hul' gerçekleşir. Ancak kocanın mehirden daha fazlasını alması caiz olmakla beraber mekruhtur.

Koca, hul''u ifade eden bir lafızla karısıyla olan beraberliğini bitirdiğini ifade eder ve böylece kadın kocasından tamamen ayrılmış olur.

Hul''dan sonra adamın karısına iddet süresi içerisinde dönebilme hakkı yoktur. Ama karısına tekrar dönebilmesi için kadının başka biriyle evlenmesi şartı da yoktur. Şayet yeniden evlenmek istiyorsa, kadının da rızasıyla yeni bir mehir belirlenerek yeni bir nikah akdi yapılması gerekir.

Hul' yoluyla ayrılmış kadının iddet beklemesi ittifakla vaciptir. Ancak iddet süresinin ne kadar olduğu konusunda ise ulemanın iki görüşü bulunmaktadır:

1) İçerisinde dört mezheb ulemasının da bulunduğu âlimlerin geneline göre böyle bir kadının iddeti, boşanmış kadının iddeti gibidir (bkz: Bakara Sûresi, 228. âyet) Yani 3 hayız müddeti *(kimilerine göre ise 3 temizlik süresi)'*dir.

2) Kimi âlimlere göre ise 1 hayız müddeti iddet beklemesi yeterlidir. Yani hul' gerçekleştikten sonra kadın hayız olup sonra temizlendiğinde iddeti bitmiş olur. Bununla kadının rahminin hamilelikten temiz olduğu anlaşılmış olur.

Sahabeden Osman b. Affân, İbn Ömer ve İbn Abbâs *(radiyallahu anhum)*, kendisinden gelen bir rivayete göre İmam Ahmed, İshak b. Râheveyh, İbnu'l-Munzir, İbn Teymiyye, İbnu'l-Kayyim, Şevkânî *(rahimehumullah)* bu görüştedirler. İsmi geçen sahabilerin dışında başka bir sahabiden buna aykırı bir görüş sabit olmamıştır.

Racih olan, 1 hayız müddeti beklemesinin yeterli oluşudur. Çünkü Tirmizî ve Ebu Dâvûd'un *(rahimehumallah)* İbn Abbâs'tan rivayet ettiklerine göre Sâbit b. Kays'ın karısı *(radiyallahu anhuma)* hul' ile kocasından ayrılınca Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* O'na 1 hayız müddeti iddet beklemesini emretmiştir. El-Elbânî *(rahimehullah)* bu rivayetin sahih olduğuna hükmetmiştir.

Bu naklettiğimiz iki görüş, kadının hamile olmaması durumundadır. Şayet boşanmış veya hul' ile ayrılmış kadın hamileyse onun iddeti ittifakla doğurmasıyla sona erer.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.